

# ผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R

## ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

### DEVELOPMENT OF CREATIVE DRAMA ACTIVITY OF SPAR MODEL FOR ENCOURAGE YOUNG CHILDREN'S ANALYTICAL THINKING

รพีพรรณ แก้วโกคา<sup>1</sup>สรัญญธร ฉันทวรภาพ<sup>2</sup> จิตรา ชนะกุล<sup>3</sup>

Rapipan Kaewpoka, Saruntorn Chantavorapa, Chittra Chanagul

#### บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 2) เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ตามเกณฑ์การเรียนแบบรอบรู้ กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนอนุบาล อายุ 5-6 ปี ชั้นอนุบาล 3 เรียนในภาคการศึกษาที่ 2/2562 โรงเรียนชุมชนสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 ห้องเรียน มีนักเรียนทั้งสิ้น 100 คน เลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 1 ห้องเรียนเป็น เด็กปฐมวัยชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 มีนักเรียนทั้งสิ้น 23 คน การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง ใช้แบบแผนการวิจัย 1 กลุ่ม ทดสอบก่อนและหลังการทดลอง ระยะเวลาในการ

---

Received: 2020-07-26 Revised: 2020-08-31 Accepted: 2020-10-06

<sup>1</sup> หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมีและวิทยาศาสตร์ทั่วไป คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี Bachelor of Education Program in Chemistry and General Science, Faculty of Education, Valaya Alongkorn Rajabhat University Under The Royal Patronage, e-mail: buaphan.k1128@gmail.com

<sup>2</sup> หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย คณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนอร์ทเทิร์น จังหวัดตาก Bachelor of Education Program, Faculty of Education, Northern College

<sup>3</sup> หลักสูตรการศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาปฐมวัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม Bachelor of Education Program , Faculty of Education childhood, Maha Sarakham University

ทดลอง 8 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ แผนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ SPAR แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่มีค่าความเชื่อมั่นประกอบด้วย ด้านการจัดหมวดหมู่ที่ .84 ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ 81 ด้านการสรุปความที่ .77 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าทีแบบ Dependent สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าที แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์โดยใช้รูปแบบ S-P-A-R เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

**คำสำคัญ (Keywords):** กิจกรรมละครสร้างสรรค์รูปแบบ S-P-A-R; การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย; ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

## Abstract

The purpose of research aim to 1) develop the efficiency of learning's packages with instruction using inquiry cycle (5Es) about the weather of Prathomsuksa 5/2 students of Thaklong 1 School according to the criterion of 80/80, 2) develop the science learning achievement by using learning's packages with instruction using inquiry cycle (5Es) about the weather of prathomsuksa 5/2 students according to the mastery learning. The research population consisted of 100 students who studying in prathomsuksa 5/2 in the 2 semester of the academic year 2019 of School, Chumchonsampraw District, Udon Thani Province. They were selected by using cluster random sampling. This study was a quasi-experimental research with one group pretest-posttest design. The duration of the experiment was 8 weeks. The research instruments were creative drama activity of SPAR Model lesson plans and the young children's analytical thinking test with the reliability: classifying at 84, ordering at 81, and summary at 77, The statistics used in this research were mean, standard deviation, and T-test dependent. The result found that young children's analytical thinking after participation in creative drama activity of S-P-A-R Model was higher than before the experiment in overall and each aspect

which were classifying, ordering, and summary with statistically significant at .05 level.

**Keywords:** Activity of S-P-A-R Model; Young Children's Analytical Thinking; Science Learning Achievement

## บทนำ (Introduction)

การศึกษาของนักเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันพบปัญหาสำคัญที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ คือ ครูผู้สอนให้ความสำคัญกับคำตอบมากกว่ากระบวนการ นักเรียนขาดเครื่องมือช่วยคิดในระหว่างเรียนรู้ นักเรียนไม่เกิดการเชื่อมโยงความรู้และประสบการณ์ ระบบการศึกษาขาดการประเมินผลสัมฤทธิ์ในส่วนของการเรียนรู้ และนักเรียนขาดประสบการณ์ความภาคภูมิใจจากผลงานที่คิดได้ (มนตรี พงษ์สะพาน , 2556 : 125) สถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของสำนักงานรับรองมาตรฐาน และประเมินคุณภาพการศึกษา(องค์การมหาชน)ในระดับปฐมวัยยังได้กล่าวถึงคุณลักษณะของผู้เรียนว่าผู้เรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ซึ่งประเมินในรอบที่ 26 มิถุนายน 2555 พบว่า ตัวบ่งชี้ที่ 4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญาสมวัย อยู่ในระดับคุณภาพดีข้อเสนอแนะสำคัญเพื่อการพัฒนา คือ ครูและพี่เลี้ยงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้ฝึกทักษะการคิด โดยจัดกิจกรรมที่หลากหลายเพิ่มมากขึ้นจากข้อเสนอแนะ พบว่าเด็กในห้องเรียนไม่ค่อยสนใจกิจกรรม ขาดความตั้งใจในการฟังคำถาม การคิดวิเคราะห์ และจากการศึกษาแผนการจัดการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่3 ปีการศึกษา 2561 พบว่า วิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่เป็นการเน้นที่ตัวครูผู้สอนเป็นผู้บอกความรู้ ไม่ได้ให้เด็กเรียนรู้จากการกระทำกับกิจกรรมที่หลากหลายและสิ่งที่เด็กสนใจมาช่วยกระตุ้นประสาทสัมผัส เด็กลงมือปฏิบัติ ทำให้การพัฒนาทักษะการจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การสรุปความน้อยกว่าที่ควร และเด็กไม่ได้ทำกิจกรรมที่มีสื่อหลากหลายทำให้ไม่มีโอกาสทำกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ ผลการประเมินในรอบ 3 อยู่ในระดับดีแต่ยังขาดสื่อและกระบวนการที่ชัดเจน โรงเรียนจึงมีนโยบายที่จะหาวัตกรรมการที่แสดงกระบวนการเรียนรู้ชัดเจนเพื่อพัฒนาความสามารถของนักเรียนอยู่ในด้านนี้ให้ได้รับระดับดีมาก ผู้วิจัยได้ศึกษา ผลการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยของกุลละชาติ ชาญศรี (2554:76) พบว่าเด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังได้รับการจัดกระบวนการคิดทางวิทยาศาสตร์นอก

ห้องเรียน และสุมาลี หมวดยโสสง (2554:57) พบว่าทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยเพิ่มขึ้นหลังจากที่ใช้การจัดประสบการณ์แบบโครงการการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ตามคำขึ้นต้นชื่อภาษาอังกฤษแต่ละชั้น ดังนี้ 1) การเล่านิทาน (Story telling) 2) การวางแผนการเล่นละคร (Planning) 3) การแสดงละคร (Acting) และ 4) การประเมินและสะท้อนกลับ (Reflecing) ซึ่งกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ เด็กได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆด้วยตนเองผ่านละครสร้างสรรค์ เพื่อจัดหมวดหมู่เรียงลำดับเหตุการณ์และสรุปความ จากประสบการณ์จริงในบริบทที่เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับพัฒนาการ ภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัยและมีอิสรภาพในการคิดและการแสดงออกของผู้เรียน โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อมและการใช้คำถามที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับความคิดเห็นของทิตินา แคมมณี, 2553:25, สมาคมสร้างสรรค์ไทย, 2548:34 กล่าวว่า หลักการของละครสร้างสรรค์จะทำให้เด็กมีอิสระในการคิด แสดงความรู้สึกที่แท้จริงของเขา โดยครูมีคำถามที่ดึงความคิดออกมาจากตัวเด็ก ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่ส่งเสริมให้เด็กได้ใช้ความคิด จินตนาการและร่างกายด้วยวิธีการหลากหลาย ซึ่งผู้สอนสามารถนำมาใช้เพื่อพัฒนาให้เด็กเกิดปัญญา ความรู้ การคิดวิเคราะห์ เนื้อหาสาระ ควบคู่ไปกับความสนุกสนาน ความสุขในการทำงานร่วมกับผู้อื่น การเข้าสังคม ตลอดจนการนำสิ่งที่เรียนไปปรับใช้ในการดำเนินชีวิต ดังนั้นเพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ จำเป็นต้องนำนวัตกรรมมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างหลากหลาย ดังที่สุคนธ์ สินธพานนท์ และคณะ (2555: 43) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนเกิดการคิดวิเคราะห์นั้นจะใช้ วิธีการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนให้มีคุณภาพ

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิธีการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์เพื่อส่งเสริมความคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย เพื่อเด็กมีศักยภาพในการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 และเป็นแนวทางให้ครูปฐมวัยและผู้ที่เกี่ยวข้องได้นำแนวทางพื้นฐานของการคิดวิเคราะห์ให้ผู้เรียนไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการส่งเสริมการคิดวิเคราะห์อันส่งผลให้การเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

### วัตถุประสงค์ของการวิจัย (Research Objective)

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ 80/80

2. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ตามเกณฑ์การเรียนรู้แบบรอบรู้

### สมมติฐานของการวิจัย (Research hypothesis)

ภายหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เด็กปฐมวัยมีความสามารถทางการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R

### วิธีการดำเนินวิจัย (Research Methods)

#### 1. รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยออกแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง โดยกลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามที่โรงเรียนตั้งไว้

#### 2. กลุ่มเป้าหมาย

##### 2.1 ขอบเขตประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิงอายุ 5 - 6 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปี การศึกษา 2562 ของโรงเรียนชุมชนสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี จำนวน 3 ห้องเรียน ห้องละ 33 คน รวมทั้งสิ้น 100 คน

2) กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ เด็กปฐมวัยชาย - หญิง อายุ 5-6 ปี ที่กำลังศึกษาในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 โรงเรียนชุมชนสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี มาจำนวน 1 ห้องเรียน รวม 23 คน เนื่องจากเด็กมีลักษณะคล้ายคลึงกัน พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนชุมชนสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

##### 2.2 ขอบเขตเนื้อหา

- 1) ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R
- 2) ตัวแปรตาม ได้แก่ การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย จำนวน 3 ด้าน คือ

2.1 ด้านการจัดหมวดหมู่

2.2 ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์

2.3 ด้านการสรุปความ

## 2.3 ขอบเขตพื้นที่

พื้นที่ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ คือ โรงเรียนชุมชนสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

## 3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) แผนการจัดกิจกรรมละครละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R

2) แบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย

## 4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) วิธีการสุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling) มาจำนวน 1 ห้องเรียน จำนวน 23 คน

2) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ มี 2 ประเภท คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง และเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ทำการทดสอบการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อน การทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) โดยการใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ซึ่งเป็นแบบทดสอบการคิดวิเคราะห์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบบันทึกคะแนนความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยในด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ และด้านสรุปความ โดยเกณฑ์ที่ให้คะแนน มีดังนี้

1 คะแนน หมายถึง เด็กสามารถคิดวิเคราะห์ตามภาพที่ให้ได้ทั้งหมด

0 คะแนน หมายถึง เด็กไม่สามารถคิดวิเคราะห์ตามภาพที่ให้ชมไม่ได้ทั้งหมด / ไม่

ทันเวลาที่กำหนด 2 นาที

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ข้อมูล เสนอตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1) สถิติเพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 ค่าเฉลี่ย (Mean), ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation)

2) หาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าความเที่ยงตรง (IOC), ค่าความยาก (Difficulty), ค่าอำนาจจำแนก (Discrimination), ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

### 3) ทดสอบสมมติฐาน

#### 3.1 ค่าทีแบบไม่อิสระ (t test Dependent)

#### ผลการวิจัย (Research Results)

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย เรื่อง ผลการใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 โรงเรียนชุมชนสามพร้าว อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรม เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. ประสิทธิภาพชุดกิจกรรม เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es)

**ตารางที่ 1** เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยกลุ่มทดลอง พิจารณาการคิดวิเคราะห์โดยภาพรวม

| ระยะเวลา     | จำนวนคน (n) | $\bar{X}$ | S.D. | t      | df | Sig. |
|--------------|-------------|-----------|------|--------|----|------|
| ก่อนการทดลอง | 23          | 12.15     | .626 |        |    |      |
| หลังการทดลอง | 23          | 14.59     | .375 | 17.62* | 22 | .000 |

จากตารางที่ 1 ผลการวิจัยปรากฏว่า เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ SPAR สูงกว่าก่อนการทดลองทั้งโดยภาพรวม และในแต่ละด้านได้แก่ การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การสรุปความ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้

**ตารางที่ 2** การเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย ก่อนและหลังการใช้การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบS-P-A-R เป็นรายด้าน

| การคิดวิเคราะห์    | n  | ก่อนการทดลอง |      | หลังการทดลอง |      | D    | t     | df | Sig. |
|--------------------|----|--------------|------|--------------|------|------|-------|----|------|
|                    |    | $\bar{X}$    | S.D. | $\bar{X}$    | S.D. |      |       |    |      |
| ด้านการจัดหมวดหมู่ | 23 | 12.86        | 1.05 | 14.91        | .28  | 2.04 | 9.20* | 22 | .000 |

|                                |    |       |      |       |     |      |        |    |      |
|--------------------------------|----|-------|------|-------|-----|------|--------|----|------|
| ด้านการเรียงลำดับ<br>เหตุการณ์ | 23 | 13.04 | .56  | 14.60 | .49 | 1.56 | 12.72* | 22 | .000 |
| ด้านการสรุปความ                | 23 | 10.56 | 1.44 | 14.26 | .68 | 3.69 | 11.89* | 22 | .000 |

จากตารางที่ 2 ผลการวิจัยปรากฏว่า เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลัง การทดลองโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ระยะเวลา 8 สัปดาห์ มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากกว่า ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ทุกด้าน โดยด้านการจัดหมวดหมู่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ และด้านการสรุปความ ตามลำดับ

### สรุปผลการวิจัย

เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์หลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R สูงกว่า ก่อนการทดลองทั้งโดยภาพรวม และในแต่ละด้านได้แก่ การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การสรุปความ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

### อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

การอภิปรายผลการศึกษาค้นคว้าพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ให้มีประสิทธิภาพ 80/80 และเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 100 คน โรงเรียนสามพร้าว จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับการที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยชุดกิจกรรมการเรียนรู้ประกอบการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (5Es) เรื่อง ลมฟ้าอากาศ ตามเกณฑ์การเรียนแบบรอบรู้สามารถสรุปตามวัตถุประสงค์ดังนี้

1. ผลการการศึกษาหลังการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์สูงกว่าก่อนได้รับการจัดประสบการณ์โดยการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ทั้งโดยภาพรวม และในแต่ละด้านได้แก่ การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การสรุปความ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยที่กำหนดไว้ เนื่องจากการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R มีวิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมละครสร้างสรรค์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้แก่ ขั้นที่ 1. การเล่านิทาน (Story telling) ขั้นที่ 2. การวางแผนการเล่นละคร (Planning) 3. การแสดงละคร (Acting) 4. การประเมินและสะท้อนกลับ (Reflecing) และเป็น



กิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ เด็กได้ลงมือกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองผ่านละครสร้างสรรค์ เพื่อค้นหา ตรวจสอบคำตอบหรือข้อมูล การจัดหมวดหมู่ การเรียงลำดับและการสรุปความ จากประสบการณ์จริงในบริบทที่เป็นธรรมชาติและสอดคล้องกับพัฒนาการ ภายใต้บรรยากาศที่ปลอดภัยและอิสรภาพในการคิดและการแสดงออกผู้เรียน โดยครูมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวก จัดสภาพแวดล้อมและการใช้คำถามที่ส่งเสริมความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้แสดงความสามารถของการคิดวิเคราะห์ ที่ประกอบด้วย ด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ และด้านการสรุปความ สอดคล้องกับความคิดเห็นของสรวงศ์ โค้วตระกูล (2548: 309) ได้อธิบายหลักการพื้นฐานของการสอนตามแนวทฤษฎีของไวท-อัสกีว่า ศักยภาพของผู้เรียนเกิดขึ้นได้จากการที่ ผู้เรียนเป็นผู้ที่ลงมือกระทำ (Active) และจะต้องมีส่วนในการเรียนรู้ การเรียนรู้ทุกชนิด เกิดจากการมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมถือว่าสังคมเป็นแหล่งสำคัญของการเรียนรู้ และพัฒนาการเข้าใจปัญหา ผู้เรียนจะสามารถเรียนรู้ได้ดีและมากขึ้นถ้าหากมีคนช่วยหรือกระบวนการทางสังคม ผู้เรียนทุกคนมี “Zone of Proximal Growth” ครูหรือผู้สอนจะต้องทราบว่าผู้เรียนมี Zone of Proximal Growth ต่างกัน บางคนอยู่เหนือ บางคนอยู่ระหว่างและบางคนอยู่ต่ำ การช่วยเหลือจากครูจะช่วยให้ทุกคนเกิดการเรียนรู้ตามศักยภาพของตน การมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูและผู้เรียนจึงสำคัญมาก โดยเฉพาะผู้เรียนที่อยู่ต่ำกว่า Zone of Proximal Development ซึ่งผลการวิจัยสอดคล้องกับการค้นคว้าของ ธนากร สุขยั้ง (2553:10) ที่กล่าวไว้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์เป็นกิจกรรมการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมละครสร้างสรรค์กับผู้อื่นในเรื่องนั้นๆ ได้อย่างเต็มที่ โดยเด็กได้ใช้ความสามารถทางสติปัญญาในการคิดตามจินตนาการหรือการคิดแก้ปัญหาต่างๆ รู้จักการคิดวิเคราะห์ปัญหา โดยใช้ขั้นตอนพื้นฐานเชื่อมโยงกับประสบการณ์ใหม่ ในการหาข้อสรุปหรือหาคำตอบที่เป็นการคิดวิเคราะห์ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ รวมทั้งมีการนำเสนอผลงานที่เกิดจากองค์ความรู้ สอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ ที่ว่าเด็กอายุ 4-7 ปี เด็กจะเรียนรู้ และพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว เหตุการณ์ต่างๆ การใช้ภาษาจะสัมพันธ์กับการคิดของเด็ก การเล่นเกมบทบาทสมมติ การชิมชั๊ปประสบการณ์จะเกิดขึ้นได้เมื่อได้พบประสบการณ์ใหม่ นอกจากนี้การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ยังได้คำนึงถึงการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับความสามารถของเด็กปฐมวัย

2. เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยก่อนการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ SPAR เด็กปฐมวัยมีทักษะการคิดวิเคราะห์หลัง การทดลองโดยใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ระยะเวลา 8 สัปดาห์ มีคะแนนเพิ่มขึ้นมากกว่า ก่อนการทดลองจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ทุกด้าน โดยด้านการจัด

หมวดหมู่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือ ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ และด้านการสรุปความ แสดงว่า เด็กปฐมวัยมีการคิดวิเคราะห์ผลสูงกว่าก่อนการทดลองทุกด้าน อภิปรายรายด้านได้ดังนี้

2.1 ด้านการจัดหมวดหมู่ ก่อนการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 7.56 หลังจากการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 เนื่องจากการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เป็นกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้ โดยเด็กมีส่วนร่วมในการคิด ความสนใจของเด็ก การจัดกลุ่มตัวละครตามหัวเรื่อง รู้จักจัดกลุ่มสิ่งของเครื่องใช้ที่มีลักษณะเหมือนกัน รู้จักใช้วัสดุอุปกรณ์การประดิษฐ์ตัวละคร ซึ่ง วีระ สุดสังข์ (2550: 30) การรวมเอาสิ่งที่เหมือนกันที่ได้จากการสังเกตเปรียบเทียบมาไว้เข้าด้วยกัน เป็นวัตถุ สิ่งของ จำแนกประเภทของสิ่งเหล่านั้น ตามความคิด เกณฑ์ที่เด็กสร้างขึ้นแล้วนำสิ่งที่เหมือนกันมารวมกัน และแยกสิ่งที่ต่างกันออกไป ในการจัดกิจกรรมเด็กได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้จากการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ SPAR ได้แก่ การจัดกลุ่มประเภทสิ่งของและอธิบายสิ่งต่างๆ ของวัสดุ อุปกรณ์ ในการสร้างสิ่งประดิษฐ์ ซึ่งการเรียนรู้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง สอดคล้องกับพัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจต์ (Piaget) ที่กล่าวไว้ว่า เด็กในช่วงอายุ 4 – 7 ปี จะเกิดความคิดรวบยอดกับสิ่งต่างๆ รอบตัวได้ดีขึ้น รู้จักแยกแยะประเภท และรู้จักชิ้นส่วนของวัตถุและสามารถใช้การคิดวิเคราะห์มาสรุปปัญหาได้ นอกจากนี้ครูยังได้ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ในการจัดหมวดหมู่ เช่น ตอน เจ็ดหอยาได้แมว ครูจัดกิจกรรมโดยเล่านิทานให้เด็กฟัง จากนั้นครูและเด็กร่วมกันสนทนาเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน ส่วนในนิทานเรื่องกำเนิดเจ็ดหอยาเจ็ดหอยาตัวละครใดบ้างและให้วาดรูปตัวละครที่อยู่ในเรื่อง ซึ่งเด็กสามารถบอกเล่าได้และวาดรูปตัวละคร สิ่งที่พบเจอในนิทาน เช่น พ่อ แม่ ลูก เทพารักษ์ ภูเขา ต้นไม้ แม่น้ำ บ้าน ผัก ผลไม้ จากนั้นครูเขียนผังกราฟฟิก 5W1H และใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กได้คิดวิเคราะห์หรือเกณฑ์ในการจัดหมวดหมู่ ดังนี้ เด็กๆ มีวิธีจัดกลุ่มตัวละคร ประเภทสิ่งของเครื่องใช้ที่เด็กๆ วาดรูประบายสีแยกประเภทการจัดหมวดหมู่ตามภาพ ซึ่งเด็กสามารถแสดงพฤติกรรมและระบุเกณฑ์ในบอกตัวละครได้โดยเด็กเลือกหยิบภาพตัวละคร สิ่งของเครื่องใช้ ที่ตนสนใจ นำไปติดแผ่นชาร์ตที่ครูจัดเตรียมให้ เด็กสามารถแยกประเภทการจัดหมวดหมู่ได้แตกต่างกัน โดยใช้คำถามกระตุ้น ซึ่งเด็กๆ สามารถคิดวิเคราะห์ได้ จากการจัดกิจกรรมที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองและครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดจึงส่งผลให้เด็กมีการคิดวิเคราะห์ด้านการจัดหมวดหมู่สูงขึ้นก่อนการทดลอง ผลวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของดวงเดือน เทียมศิริ (2556: 40-41) อธิบายว่า การใช้คำถาม และการแทรกเข้าไปในขั้นตอนต่างๆ ของวิธีสอน เนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การดำเนินเรื่องครูผู้สอนใช้คำถามให้เด็กได้สังเกต จำแนกแยกแยะเปรียบเทียบความเหมือน ความต่าง และหาความสัมพันธ์เพื่อจัดหมวดหมู่

2.2 ด้านการเรียงลำดับเหตุการณ์ ก่อนการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.35 แต่หลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ได้เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้การคิดวิเคราะห์ของสิ่งที่กำหนดให้หรือเรียงลำดับเหตุการณ์ที่สัมพันธ์กัน รวมถึงการจัดลำดับความต่อเนื่องของสิ่งต่างๆ ซึ่ง สุวิทย์ มูลคำ (2551: 19) กล่าวว่า กระบวนการวิเคราะห์ ขั้นแรกของการวิเคราะห์เป็นการกำหนดสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ เป็นการกำหนดวัตถุ สิ่งของ เรื่องราวหรือเหตุการณ์ต่างๆ ขึ้นมาเพื่อเป็นต้นเรื่องที่จะใช้วิเคราะห์ เช่น พืช สัตว์ หิน ดิน รูปภาพ บทความ เรื่องราว เหตุการณ์หรือสถานการณ์จากข่าวของจริงหรือสื่อเทคโนโลยีต่างๆ ดังที่ ญัฐนิชา รูปให้ (2556: 11) ที่กล่าวว่า กระบวนการคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางความคิดที่ผู้เรียนคิดอย่างมีระบบและมีเหตุผล เป็นความคิดที่ประกอบด้วยลำดับขั้นตอนที่ต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละขั้นตอนจะต้องอาศัยทักษะการคิดและลักษณะการคิดต่างๆ สอดคล้องกับความคิดเห็นของปาริชาติ จิงวิวัฒนาภรณ์ (2550: 65-67) อธิบายว่า ทักษะการถามเป็นทักษะที่สำคัญเพื่อกระตุ้นให้ผู้ร่วมกิจกรรมเกิดกระบวนการการคิดและมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจในทุกขั้นตอนนอกจากนี้ วลีสา จิรศักดิ์วงศ์ (2558:39) กล่าวว่า การจัดให้เด็กแสดงละครที่มีบทบาทและเรื่องราวหรือสถานการณ์สมมติที่ได้ร่วมกันคิด เป็นเนื้อหาสั้นๆ เพื่อส่งเสริมให้ผู้แสดงได้ใช้ความสามารถในการคิด จินตนาการ การแสดงออกทางภาษาและท่าทางอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งในการจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ครูได้ใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดเรียงลำดับเหตุการณ์ เช่น “ ขั้นตอนที่ 2 ครูทบทวนเล่านิทานให้เด็กฟัง ทบทวนแผ่นชาร์ตการจัดหมวดหมู่ และใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดตามนิทานที่ครูเล่า “ภาพเหตุการณ์ในแต่ละฉากที่ครูนำมา (นิทานวางแผนกำจัดเจ็ดหัวเจ็ดหาง) ซึ่งมีบัตรภาพเหตุการณ์ที่ครูนำมาจากนิทาน 5 ฉาก ครูให้เด็กแบ่งกลุ่มกลุ่มละ 5 คน ครูให้เด็ก เล่าเหตุการณ์ในเรื่องและใช้คำถามกระตุ้นให้คิดว่า ให้เด็กเรียงลำดับเหตุการณ์ตามเรื่อง จากนั้นให้สมาชิกในกลุ่มช่วยกันเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง เพราะเหตุใดเด็กจึงเรียงลำดับเหตุการณ์เช่นนั้น” เด็กส่วนใหญ่ตอบและเรียงลำดับเหตุการณ์ มีการคิดอย่างต่อเนื่องของนิทาน จากนั้นให้เด็กเรียงลำดับเหตุการณ์ของนิทานเจ็ดหัวเจ็ดหาง ให้แต่ละกลุ่มอธิบายเหตุผลในการเรียงลำดับเหตุการณ์ที่ได้จัดเรียงไว้ และวางแผนการการเล่นละครสร้างสรรค์ ครูนำภาพเหตุการณ์มาวางไว้หน้าห้อง จากนั้นให้แต่ละกลุ่มส่งตัวแทนมาเลือกภาพเหตุการณ์ เด็กส่วนใหญ่ตอบได้เกี่ยวกับบัตรภาพเหตุการณ์ที่กลุ่มของตนเลือกไว้ จากการจัดกิจกรรมจะเห็นได้ว่าเด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรม ได้คิดวิเคราะห์เกี่ยวกับสิ่งที่เกิดขึ้นได้ จึงส่งผลให้เด็กมีการคิดวิเคราะห์สูงขึ้นกว่าก่อนทำการทดลอง ผลวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของดวงเดือน เทียมศิริ (2556: 40-41) อธิบายว่า การใช้คำถาม และการแทรกเข้าไปในขั้นตอนต่างๆ ของวิธีสอน เนื่องจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แบบเดินเรื่องมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์ การดำเนินเรื่องครูผู้สอน

ใช้คำถามให้เด็กได้เรียงลำดับเหตุการณ์ และระบุ แนวปฏิบัติที่เชื่อมโยงสิ่งต่างๆ ของการดำเนินชีวิต ไปตามปกติของตัวละครซึ่งเด็กต้องวิเคราะห์ว่า การดำเนินชีวิตไปตามปกติของตัวละคร ตาม สถานที่และเวลาที่ฉากกำหนดประกอบไปด้วยเหตุการณ์ใดบ้าง แต่ละเหตุการณ์ดำเนินไปอย่างไร และเหตุการณ์นั้นๆ ส่งผลให้เกิดสิ่งใดตามมา

2.3 ด้านการสรุปความ ก่อนการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 6.35 แต่หลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 14.60 สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง เนื่องจากการจัดกิจกรรมละคร สร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ได้เปิดโอกาสให้เด็กได้ทำกิจกรรมด้วยตนเองและขณะทำกิจกรรมเด็กจะได้พิจารณาความสัมพันธ์ของสิ่งที่กำหนดให้ หรือเหตุการณ์แต่ละเหตุการณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการสรุปและตัดสินใจในทางการคิดวิเคราะห์ สอดคล้องกับ สุวิทย์ มูลคำ (2551: 19) ที่สรุปว่า การสรุปคำตอบเป็นการรวบรวมประเด็นที่สำคัญเพื่อหาข้อสรุปเป็นคำตอบหรือตอบปัญหาของสิ่งที่กำหนดให้และยังสอดคล้องกับ ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ (2551: 49) กล่าวว่า การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการการคิดระดับสูง ซึ่งมีขั้นตอนต่างๆ ดังนี้ 1. กำหนดสิ่งที่เราจะวิเคราะห์ว่าจะวิเคราะห์อะไร กำหนดขอบเขตและนิยามของสิ่งที่เราจะคิดให้ชัดเจน 2. กำหนดจุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์ว่าต้องการวิเคราะห์เพื่ออะไร เช่น เพื่อจัดอันดับ เพื่อหาเอกลักษณ์ เพื่อหาข้อสรุป เพื่อหาสาเหตุ เพื่อหาแนวทางแก้ไข 3. พิจารณาข้อมูลความรู้ ทฤษฎี หลักการ กฎเกณฑ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ว่าจะใช้หลักการใดเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์และจะใช้หลักความรู้ นั้นว่าควรใช้ในการวิเคราะห์อย่างไร 4. สรุปและรายงานผลการวิเคราะห์ให้เป็นระบบระเบียบชัดเจน เช่น นิทานเจ็ดไธยอยากได้แมว ที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองโดยการนำแผนชาร์ตในแต่ละขั้นตอนของสัปดาห์ มาติดบนกระดาน จากนั้นเด็กสังเกตแผนชาร์ตที่ทำ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กคิดเชื่อมโยงขั้นตอนต่างๆ ที่ผ่านมาแต่ละวันเพื่อนำไปสู่การสรุปความ ดังนี้ “นิทานในเรื่องนี้มีตัวละคร สิ่งของเครื่องใช้ ที่มีในเรื่องนี้อะไรบ้าง” “เหตุการณ์ใดในเรื่องที่เกิดขึ้นตั้งแต่แรกจนจบเหตุการณ์สุดท้าย” เหตุการณ์ใดหรือฉากใดที่เด็กประทับใจและชอบเป็นพิเศษ เพราะเหตุใด จากการทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง มีการคิดเชื่อมโยงเหตุการณ์ต่อเนื่องที่เกิดขึ้น ทำให้เด็กสามารถสรุปแนวคิดหรือหลักการได้ส่งผลให้เด็กมีการคิดวิเคราะห์ด้านการสรุปความสูงขึ้นกว่าก่อนทำการทดลองทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย สามารถที่จะส่งเสริมให้พัฒนาขึ้นได้จากการจัดกิจกรรมละคร สร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ได้ดังนี้

1. การฟังนิทานและวางแผนร่วมกัน การจัดเตรียมอุปกรณ์ร่วมกัน การจัดแสดงละครที่เปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการแต่งเรื่องราวอย่างอิสระ นอกจากนี้เด็กมีอิสระในการหาอุปกรณ์ที่จะนำมาแสดงละคร เช่น ฉาก เสื้อผ้าอุปกรณ์การแสดง การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R ทำให้เด็กได้มีอิสระจากความคิดตามจินตนาการเป็นกิจกรรมที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ และสามารถ

พัฒนาการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยได้ สรุปได้ว่า กิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R สามารถพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยให้สูงขึ้นตามลำดับ

2. กิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เป็นการจัดกิจกรรมการแสดงออกตามจินตนาการที่มีการชักชวน เน้นการเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในกิจกรรม ทั้งการเล่นละคร การจัดฉากอุปกรณ์การแสดง ซึ่งเด็กร่วมกันตกแต่งเสื้อผ้า อุปกรณ์การแสดง ในการแสดงละครนี้เด็กได้แสดงความสามารถของตนในการใช้ภาษาและท่าทางตามธรรมชาติของตนเองเพื่อสื่อสารความคิดและความรู้สึก โดยมีขั้นตอนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยโดยการให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองและการเข้าร่วมกลุ่ม

3. การคิดวิเคราะห์เป็นการแสดงความสามารถด้านการแสดงออกของเด็กด้วยการคิดวิเคราะห์ โดยสังเกตได้จากภาษา ท่าทาง การกระทำและการแสดงความคิดเห็น การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์ S-P-A-R เป็นการพัฒนาให้เด็กเกิดพัฒนาการด้านการใช้ภาษา การแสดงออกถึงท่าทางในละครและแสดงความคิดเห็นของตนเกี่ยวกับละครนั้นได้

จากการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การจัดกิจกรรมละครสร้างสรรค์แบบ S-P-A-R เป็นการจัดประสบการณ์ที่ทำให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง จากกิจกรรมที่มีความหลากหลายมีการวางแผน หาข้อมูล จัดประเภท เชื่อมโยงเหตุการณ์เพื่อหาคำตอบ โดยครูใช้คำถามกระตุ้นให้เด็กได้คิดวิเคราะห์ อีกทั้งเป็นการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่ท้าทายที่ได้รู้สึกละอายและผ่อนคลายที่จะเรียนรู้ จึงส่งผลให้การคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยสูงขึ้นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ดังนั้น จากการศึกษาผลของการใช้รูปแบบ S-P-A-R ที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยจึงเป็นแนวทางให้ครูและผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่สนใจสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยต่อไป

## ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

### 1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

การเลือกเนื้อหาที่นำมาจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นสิ่งสำคัญควรคำนึงถึง เพศ วัย และระดับความสามารถในการทำกิจกรรมของนักเรียนด้วย หากเนื้อหาใดที่นักเรียนสนใจ นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้นขณะที่นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมผู้สอนควรดูแลอย่างใกล้ชิด และคอยแนะนำให้นักเรียนระมัดระวังอันตรายในการทำกิจกรรม

### 2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ โดยใช้แบบฝึกทักษะรูปแบบอื่น ๆ เพื่อที่นักเรียนจะได้เรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย และควรมีการบูรณาการการเรียนการสอนโดยใช้

ชุดกิจกรรม ไปประยุกต์ใช้กับวิธีการสอนแบบอื่น ๆ เพื่อให้การศึกษาค้นคว้ามีข้อมูลทางเลือกที่หลากหลาย

### เอกสารอ้างอิง (References)

- กุลละชาติ ขาญศรี. (2554). ผลการจัดการเรียนรู้แบบเด็กนักวิจัยที่มีต่อการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย. **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา** สาขาวิชาการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ดวงเดือน เทียมศิริ. (2556). ผลการจัดประสบการณ์เรียนรู้แบบเดินเรื่องที่มีต่อความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัย โรงเรียนวัดทุ่งครุ (ฝั่งสายอนุสรณ์). **วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา** สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ทิตนา แคมมณี. (2553). **ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ประพันธ์ศิริ สุเสารัจ. (2551). **การพัฒนาการคิด**. กรุงเทพฯ : 9119 เทคนิคพรินต์.
- เพ็ญพิศุทธิ์ เนกมานุรักษ์. (2536). รูปแบบพัฒนาการคิดอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักศึกษาครู. **วิทยานิพนธ์ ค.ศ. (จิตวิทยาการศึกษา)**. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- มนตรี พงษ์สะพาน. (2556). การยกระดับการเรียนรู้ของนักเรียนด้วยกระบวนการคิดวิเคราะห์. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม**, 13(2), 125-139.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2540). **ทฤษฎีการเรียนรู้เพื่อพัฒนากระบวนการคิด: ต้นแบบการเรียนรู้ทางด้านหลักทฤษฎีและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน ศูนย์พัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน.
- สำนักพิมพ์เดอะบุคส์. (2556). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553**. กรุงเทพฯ: เดอะบุคส์.
- นักรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน). (2555). **รายงานการประเมินคุณภาพภายนอก รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน**. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2546). **คู่มือการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : สำนักมาตรฐานการศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- สุคนธ์ สินธพานนท์, พรณี สินธพานนท์ และ วรรัตน์ วรรณเลิศลักษณ์. (2555). **พัฒนาทักษะการคิดตามแนวปฏิรูปการศึกษา** กรุงเทพฯ: 9119 เทคนิคพรินต์.

- สุมาลี หมวดยโส. (2554). ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรม  
กระบวนการทางวิทยาศาสตร์นอกห้องเรียน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาวิชา  
การศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2546). คู่มือการจัดการศึกษาเชิงสร้างสรรค์. กรุงเทพฯ: สำนักมาตรฐาน  
การศึกษาและพัฒนาการเรียนรู้.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Bloom, B. S. (1964). *Stability and change in human characteristics*. New  
York : Wiley.
- Marzano, R. J. (2001). *Designing a new taxonomy of educational objectives*.  
California: Corwin Press.
- Piaget, J. (1952). *The Origins of Intelligence in Children*. New York: International  
University Press.